

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan liikuntalakia muutettavaksi siten, että yli 10 000 asukkaan kunnalla tai yhteisesti sellaisilla kunnilla, joiden yhteenlaskettu asukasluku on yli 10 000, olisi mahdollisuus saada valtionosuutta erityisryh-

mien liikunnasta vastaavien liikunnanohjaajien viroista aiheutuviin palkkauskustannuksiin.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1984 tammikuun alusta.

PERUSTELUT

1. Tausta, nykytilanne ja ehdotetut muutokset

Liikuntalakia (984/79) valmistelleessa komiteassa ei ollut erityisryhmien (vammaiset, pitkäaikaissairaat ja iäkkäät henkilöt) liikunnan asiantuntijoita. Liikuntalakikomitea ehdotti erillisen toimikunnan asettamista pohtimaan erityisryhmien liikunnan järjestämistä. Opetusministeriö asetti välittömästi liikuntalain voimaantulon jälkeen erityisryhmien liikuntatoimikunnan, joka ehdotti mietinnössään (komiteamietintö 1981:44) liikuntalakiin lisättäviksi säännökset, joilla kuntien liikuntatoimelle mahdollistettaisiin käytännössä liikunnallisten erityisryhmien ottaminen huomioon järjestettäessä liikunnan peruspalveluja.

Erityisryhmien liikuntatoimikunta katsoi päävastuun erityisryhmien liikuntatoiminnan järjestämisestä kuuluvan liikuntahallinnolle. Toimikunta ehdotti hallinnollisen yhteistoiminnan tehostamista erityisryhmien liikuntapalveluiden järjestämisessä. Ehdotuksen johdosta on ope-

tusministeriön alaisuuteen asetettu erityisryhmien liikunnan kehittämistyöstä vastaava virkamiestyöryhmä. Työryhmän mielestä liikuntalakia olisi muutettava erityisryhmien liikuntatoimikunnan ehdottamalla tavalla.

Vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja iäkkäiden henkilöiden liikuntatoiminnan järjestäminen ja ohjaaminen edellyttää, että kuntiin palkataan koulutettua henkilöstöä tälle liikuntatoiminnan alalle. Monet väestömäärältään suuret kaupungit ovat nykyisin omin varoin palkanneet liikuntatoimistoon erityisryhmien liikunnan järjestämisestä vastaavan liikunnanohjaajan.

Ehdotetun lainmuutoksen tavoitteena on kehittää liikunnan peruspalveluiden tarjoamista tasapuolisesti kaikille kansalaisille. Liikunnallisten erityisryhmien osuus väestöstä on noin viidennes.

Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuntien, joissa on yli 10 000 asukasta, tai yhteisesti sellaisten kuntien, joiden yhteenlaskettu asukasluku on yli 10 000, olisi mahdollista

muutoksen jälkeen saada valtionosuutta erityisryhmien liikunnanohjaajan virasta aiheutuviin palkkauskustannuksiin. Erityisestä syystä voitaisiin valtionosuutta suorittaa myös kunnalle, jonka asukasluku on vähemmän kuin 10 000. Tällainen erityinen syy voisi olla esimerkiksi se, että kunnassa on joitakin vammais- tai vanhustenhuollon laitoksia tai kunnan väestös on runsaasti eläkeläisiä, vammaisia ja pitkäaikaissairaita henkilöitä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Yli 10 000 asukkaan kuntia on yhteensä 107, ja niiden yhteinen väestömäärä on noin 3 200 000. Uudet erityisryhmien liikunnanohjaajan virat ehdotetaan perustettaviksi asteittain. Vuonna 1984 valtionosuuden piiriin ehdo-

tetaan hyväksyttäväksi 15 virkaa. Kustannukset vuoden 1984 aikana olisivat valtion osalta arviolta 1 miljoona markkaa ja kuntien osalta 800 000 markkaa. Enimmäismäärältään muutoksen toteutus merkitsee valtiolle vuosittain arviolta 3,5 miljoonan markan lisäkustannuksia.

3. Lain voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984. Ennen lain voimaantuloa on tarkoitus ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

liikuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 21 päivänä joulukuuta 1979 annetun liikuntalain (984/79) 8 §:n 4 momentti, sekä

lisätään 7 §:ään uusi 2 momentti, 8 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja muutettu 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, sekä lakiin uusi 8 a §, seuraavasti:

7 §

Kahdella tai useammalla kunnalla voi olla opetusministeriön luvalla yhteinen liikunnanohjaajan virka, jonka haltijan tehtäviin kuuluu pääasiassa erityisryhmien liikuntatoiminnan järjestäminen.

8 §

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, suoritetaan kunnalle, jossa on yli 10 000 asukasta, tai yhteisesti sellaisille kunnille, joiden yhteenlaskettu asukasluku on yli 10 000, valtionosuutta yhden sellaisen liikunnanohjaajan palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin, jonka tehtäviin kuuluu pääasiassa erityisryhmien liikuntatoiminnan järjestäminen. Erityisestä syystä voidaan valtionosuutta sanottuun tarkoitukseen suorittaa myös kunnalle, jossa ei ole yli 10 000:ta asukasta.

Edellä 4 momentissa mainittua markkamäärää vahvistettaessa valtioneuvoston tulee samalla määrätä se markkamäärä, joka vähintään on käytettävä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin.

8 a §

Kuntien yhteisen liikunnanohjaajan palkkauksesta aiheutuvien kustannusten jakamisesta kuntien on tehtävä sopimus. Sopimukselle on hankittava opetusministeriön hyväksyminen.

Milloin kunnat ovat tehneet sopimuksen yhteisen liikunnanohjaajan palkkaamisesta, katsotaan valtionosuutta määrättäessä palkkauksesta aiheutuvien kustannusten jakautuvan kuntien kesken opetusministeriön hyväksymässä sopimuksessa määrättyjen perusteiden mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sen estämättä, mitä 8 §:n 3 momentissa

on säädetty, suoritetaan uuden viran perustamisesta aiheutuviin kustannuksiin valtionosuutta vain tulo- ja menoarviossa päätetyissä rajoissa.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Kaarina Suonio*

